

ประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ.2552

สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

Curriculum evaluation for Bachelor of Nursing Science, School of Nursing, Suranaree University of Technology

ศรีเกียรติ อนันต์สวัสดิ์ ศรีัญญา จุฬาริ ฉวีวรรณ เศียรอุ้น
สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นกรประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ.2552 ของสำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยใช้การประเมินตามรูปแบบชิปโมเดล (CIPP Model) มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรในองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการผลิต และด้านผลผลิต เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรทั้งหมด ได้แก่ อาจารย์และผู้บริหาร 15 คน บัณฑิต 35 คน ผู้ใช้บัณฑิต 36 คนและนักศึกษาพยาบาล 86 คน รวม 172 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับที่มีค่าถามปลายเปิดแบ่งเป็น 4 ส่วน ตรวจสอบดัชนีความตรงเชิงเนื้อหาทั้งหมด (Scale-Content validity index: S-CVI) จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้ค่า 0.98 นำมาหาค่าความเชื่อมั่นตอนที่ 1-4 ได้ 0.98, 0.97, 0.98 และ 0.98 ตามลำดับ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านบริบท พบว่า 1.1) จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความชัดเจน นำไปปฏิบัติได้จริง สอดคล้องกับความต้องการของสังคม และสอดคล้องกับเอกลักษณ์วิชาชีพพยาบาลในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด 1.2) โครงสร้างหลักสูตรมีความเหมาะสม โดยเฉพาะหมวดวิชาเฉพาะทั้งกลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ และกลุ่มวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรี และ 1.3) เนื้อหาสาระรายวิชามีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

มีความน่าสนใจและทันสมัย จำนวนหน่วยกิตการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลมีความเหมาะสมในระดับมากโดยเฉพาะหมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาชีพ 2) ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า 2.1) อาจารย์เป็นผู้ที่มีความสำคัญมากต่อการจัดการเรียนรู้อที่มีคุณภาพ และสอดคล้องคุณธรรมจริยธรรม 2.2) คุณลักษณะของผู้เรียนที่มีความเมตตา กรุณาและความสัมพันธ์อันดีกับผู้บริหาร และความสามารถในการทำงานร่วมกันเป็นทีมและ 2.3) ปัจจัยเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนที่เพียงพอ เหมาะสม สะดวกในการเข้าถึงบริการ จะเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน 3) ด้านกระบวนการผลิต พบว่า การเตรียมการหลักสูตรและประเมินผลหลักสูตรมีความเหมาะสม มีระบบจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ที่ดี และยังมี การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ 4) ด้านผลผลิต พบว่า คุณลักษณะเชิงวิชาชีพด้านภูมิธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด คุณลักษณะเชิงวิชาชีพด้านภูมิรู้และด้านภูมิปัญญาอยู่ในระดับปานกลางถึงมากผลการศึกษาช่วยให้ได้ข้อมูลจำเป็นในการปรับกระบวนการของหลักสูตรเพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน โดยเฉพาะด้านความรู้และทักษะทางปัญญา

คำสำคัญ : ประเมินหลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

Abstract

This descriptive research aimed to examine the curriculum of Nursing Science Program B.E. 2009 of Suranaree University of Technology (SUT) using Concept, Input, Process and Output (CIPP) model. The purpose of the study was to evaluate four specific factors: 1) the context, 2) input factors, 3) process of program and 4) product of program. The total population of 172 includes 15 administrator and faculty of nursing, 35 graduate, 36 employer and 86 nursing students. The research instrument were 4 set of 5-point rating scale with open-ended questionnaire, validated by 3 experts. Scale-content validity index (S-CVI) were 0.98. The reliability were 0.98, 0.97, 0.98 and 0.98, respectively. Data were analyzed by using descriptive statistics. The results showed that: 1) Context: 1.1) The objectives of the program were concise, applicable, congruent with social needs and represented the identity of the nursing profession at a high level. 1.2) The structure of the program was appropriate especially the professional courses (fundamental and professional of nursing) and elective courses and 1.3) Course contents corresponded with course objectives, significant and up-to-date. This program was appropriate in terms of credit hours and teaching and learning methods. Moreover, the evaluating methods for professional courses (professional of nursing) were rated at a high level. 2) Input factors: 2.1) Nursing instructors played an important role in designing effective learning methods with morals and ethics. 2.2) Kindness, good relationship with the clients

and ability to work well as a team were significant attribute in nursing students. And 2.3) Adequacy, suitability and easy access of service were contributing factors to facilitate student learning. 3) Process of program: Curriculum preparation and evaluation were appropriate with effective teaching, learning and evaluating systems as well as developing morals and professional ethics. 4) Product of program: Moral ethos of the professional characteristics of SUT nursing student achieved a high-to-higher level while their knowledge and wisdom were at a moderate-to-high level. This study provides essential information to adjust the curriculum in order to develop the competencies of nursing students, particularly their knowledge and intellectual skills.

Keywords : Bachelor of Nursing Science, Curriculum evaluation, Suranaree University of Technology

บทนำ

การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าขึ้นจำเป็นต้องพัฒนายุทธศาสตร์ที่ต้องพัฒนาระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรมและการศึกษาให้สอดคล้องกับทิศทางความต้องการของประเทศ และศึกษานับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการเตรียมความพร้อมของประเทศให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก โดยเป็นกระบวนการในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้เรียนไปในทางที่ดีขึ้น มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและมีความเจริญงอกงามทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา รวมทั้งคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างปกติสุข ซึ่งในประเทศไทย ได้มีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข พ.ศ. 2545 ที่ระบุแนวทางการจัดการศึกษา

เพื่อพัฒนาคนและกำลังคนของประเทศไว้อย่างชัดเจนว่าเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ผ่านสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ต่างๆ อีกหลักการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องอีกด้วย (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545)

ในการจัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นระดับใดก็ตาม องค์ประกอบสำคัญของการศึกษาคือ หลักสูตร หลักสูตรที่มีคุณภาพจะสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถ มีเจตคติและทักษะที่จะนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคม ประเทศชาติได้อย่างเหมาะสม (สมิทร คุณานุกร, 2523 อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมทอง, 2553) หลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของสังคมจึงเป็นความมุ่งหวังสำคัญของการพัฒนาหลักสูตร ประกอบกับปัจจัยนี้ซึ่งเป็นยุคแห่งการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สองของประเทศไทยที่มุ่งเน้นให้สถาบันการศึกษาทุกแห่งจัดทำหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคม ก่อให้เกิดการพัฒนาหลักสูตรจึงมีความสำคัญมากเพราะเป็นการปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณค่าสูงขึ้น บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่วางไว้ (สงัด อุทรานันท์, 2532 อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมทอง, 2553) มีความสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและยังเป็นการเตรียมคนสู่นาคต แสดงถึงการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ (ธารัง บัวศรี, 2542) การพัฒนาหลักสูตรนั้นจะต้องมีการประเมินหลักสูตรเป็นระยะ เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถพิจารณาคุณค่าของหลักสูตรอันจะนำไปสู่การตัดสินใจปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงหลักสูตรไปในทิศทางที่พึงประสงค์ สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรืออุปสรรคเพื่อหาแนวทางแก้ไขอย่างทันท่วงที (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2551)

การประเมินหลักสูตรเป็นการหาคุณค่าของหลักสูตรว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรนั้นต้องการหรือไม่ เป็นการวัดผลผู้เรียนและยังช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรตลอดจนการบริหารหลักสูตรว่าเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องแล้วหรือไม่ ช่วยให้ข้อมูลจุดอ่อน จุดแข็งของหลักสูตรเพื่อนำไปสู่การ

ปรับปรุงแก้ไข เช่น ความสอดคล้องของจุดมุ่งหมายหลักสูตรกับเนื้อหาที่สอน การบริหารการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับบัณฑิตที่ผ่านการใช้หลักสูตร (สงัด อุทรานันท์, 2532 อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมทอง, 2553) ช่วยให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรได้นำไปใช้ในการตัดสินใจว่าจะปรับปรุงแก้ไขอย่างไรบ้างเพื่อให้เหมาะสมกับการนำไปใช้ในการจัดการศึกษาและการวางแผนการจัดการเรียนการสอนสำหรับอาจารย์ผู้สอนอย่างเหมาะสม

การจัดการศึกษาทางการพยาบาลของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เป็นการจัดการศึกษาในแขนงหนึ่งทางด้านสุขภาพเพื่อเตรียมบุคลากรด้านการพยาบาลในการให้บริการแก่สังคมในด้านสุขภาพ ครอบคลุมมิติด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันความเจ็บป่วย การบำบัดรักษา เบื้องต้นและการฟื้นฟูสภาพให้แก่ผู้รับบริการทั้งที่สุขภาพดีและมีภาวะสุขภาพเปราะบาง (ราชกิจจานุเบกษา, 2540) ในระดับบุคคล ครอบครัวและชุมชน ทั้งในระดับปฐมภูมิ ทติยภูมิและตติยภูมิ โดยมุ่งหวังให้ประชาชนมีสุขภาพดีทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคมและจิตวิญญาณ หลักสูตรนี้เริ่มเปิดใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2552 มีผู้เข้าศึกษารวม 4 รุ่น รวม 189 คน โดยในปีการศึกษา 2552 รับนักศึกษา รุ่นที่ 1 จำนวน 46 คน ปีการศึกษา 2553 รับนักศึกษา รุ่นที่ 2 จำนวน 47 คน ปีการศึกษา 2554 รับนักศึกษา รุ่นที่ 3 จำนวน 48 คน และปีการศึกษา 2555 รับนักศึกษา รุ่นที่ 4 จำนวน 48 คน ซึ่งนักศึกษา รุ่นที่ 1 จะสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555 จำนวน 46 คน ในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนนั้นได้มีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและรับการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาจากภายนอกทั้งจากสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. และสภาการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง

แม้ว่าตลอดระยะเวลาที่นำหลักสูตรมาใช้จะได้มีการพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะจากผลการประเมิน

คุณภาพการศึกษาภายใน แต่เนื่องจากสภาพสังคมและเศรษฐกิจมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา หลักสูตรทุกหลักสูตรจึงต้องมีการปรับปรุงพัฒนาให้มีความสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ดังนั้นเพื่อให้มีการพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยเหมาะสมกับสภาพการณ์ สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์จึงต้องการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2552 โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินของ Phi Delta Kappa (The Phi Delta Kappa Committee Model) ที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า CIPP Model (Context Input Process Product Model) เนื่องจากเป็นแนวทางในการประเมินที่เป็นระบบ เน้นการประเมินทั้งระบบโดยประเมินสภาพข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรในด้านต่างๆ ที่ครอบคลุมค่อนข้างมาก เพื่อนำผลมาพิจารณาตัดสินใจ เนื่องจากเป็นวิธีประเมินทั้งระหว่างการใช้หลักสูตรและประเมินรวบยอดอย่างสมบูรณ์ สามารถใช้ข้อมูลย้อนกลับในกระบวนการต่างๆ ได้อย่างต่อเนื่องเป็นระบบ สามารถประเมินและตัดสินใจควบคู่กันไปได้ (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2544) ผลการศึกษาจะทำให้รู้คุณค่าของหลักสูตรและช่วยในการตัดสินใจในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณค่าสูงขึ้น อันจะนำไปสู่หลักสูตรในอุดมคติ (Ideal curriculum) ตามที่นักพัฒนาหลักสูตรได้วางไว้ สามารถนำข้อสารสนเทศไปใช้เสริมจุดแข็งและปรับปรุงข้อบกพร่องในการพัฒนาหลักสูตรต่อไปได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2552 โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังนี้ เพื่อ

1. ศึกษาบริบทหรือสภาพแวดล้อม (Context) ของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2552
2. ศึกษาปัจจัยนำเข้า (Input) ของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2552
3. ศึกษากระบวนการ (Process) ดำเนินการของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2552

4. ศึกษาผลผลิต (Product) ของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2552

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบพรรณนา (Descriptive Research) มุ่งเน้นการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2552 สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยใช้รูปแบบการประเมินทั้งระบบของ Daniel L. Stufflebeam แบบ CIPP Model เป็นกรอบในการประเมิน ประชากร คือ ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน นักศึกษา บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555 และผู้ใช้บัณฑิต

ประชากร คือ ผู้บริหารสำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ และอาจารย์ประจำสำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ จำนวน 23 คน ตอบกลับจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 65.2 นักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต จำนวน 189 คน ตอบกลับจำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 100 บัณฑิตพยาบาล จำนวน 46 คน ตอบกลับจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 76.1 และผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555 จำนวน 46 คน ตอบกลับจำนวน 34 คิดเป็นร้อยละ 73.9ตามลำดับ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม 4 ฉบับจำแนกตามกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหารและอาจารย์ประเมินด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลผลิต ฉบับที่ 2 สำหรับนักศึกษาประเมินด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า และกระบวนการฉบับที่ 3 สำหรับบัณฑิต ประเมินด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลผลิต และฉบับที่ 4 สำหรับผู้ใช้บัณฑิต ประเมินด้านผลผลิต แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) และมีคำถามปลายเปิด ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมและตามแนวคิดการประเมินแบบ CIPP Model

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้ง 4 ฉบับไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจำนวน 3 ท่าน โดยวิเคราะห์หาค่าดัชนีความเหมาะสมของแบบสอบถามทั้งฉบับทั้ง 4 ฉบับได้ค่า (Scale-Content validity index) S-CVI 0.98 จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ที่ผ่านการเรียนภาคการศึกษาที่ 3 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่ 1 ชั้นปีละ 15 คนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างรวมจำนวนอย่างละ 30 คน และนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98, 0.97, 0.98 และ 0.98 ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือจากส่วนแผนงานถึงคณบดีสำนักวิชาพยาบาลศาสตร์เพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยสถาบัน
2. เก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา ในระหว่างเดือนมีนาคม 2556 ส่วนแบบประเมินบัณฑิตรวบรวมข้อมูลในเดือนตุลาคม 2556 (ระหว่างรับปริญญา) และแบบประเมินสำหรับผู้ใช้บัณฑิต รวบรวมข้อมูลในเดือน ตุลาคม – พฤศจิกายน 2556 (6 เดือนหลังเริ่มทำงาน)
3. ตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. คะแนนประเมินบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลผลิต วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และจัดกลุ่มเนื้อหา

ผลการวิจัย

จากการประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ.2552 โดยใช้รูปแบบการประเมินทั้งระบบของ Daniel L. Stufflebeamแบบ CIPP model สรุปได้ดังนี้

ผลการประเมินหลักสูตรประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. **ด้านบริบท** ประกอบด้วย 3 ประเด็น คือ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างหลักสูตร และเนื้อหาสาระรายวิชา อาจารย์และผู้บริหาร บัณฑิตและนักศึกษาพยาบาลคิดเห็น ดังนี้

1.1 จุดมุ่งหมายหลักสูตรจุดมุ่งหมายหลักสูตรมีความชัดเจนของภาษาในระดับมากถึงมากที่สุด โดยเฉพาะจุดมุ่งหมายเพื่อให้บัณฑิตพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและมีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพและสังคมสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องการทำงานร่วมกับผู้อื่นหรือทีมสุขภาพอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและสอดคล้องกับเอกลักษณ์วิชาชีพพยาบาลในระดับมาก

1.2 โครงสร้างหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2552 ของสำนักวิชาพยาบาลศาสตรมหาวิทาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในภาพรวมมีความเหมาะสม ซึ่งจำนวนหน่วยกิต 181 หน่วยกิตในระบบไตรภาคของมหาวิทยาลัยฯ คิดเทียบกับระบบทวิภาคได้ 145 หน่วยกิต พบว่ามีความเหมาะสม โดยเฉพาะหมวดวิชาเฉพาะทั้งกลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ และกลุ่มวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรี ส่วนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปทั้งอาจารย์ ผู้บริหารและบัณฑิตคิดเห็นตรงกันว่ากลุ่มวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์มีจำนวนหน่วยกิตมากเกินไป โดยรายละเอียดแต่ละหมวดวิชา ดังนี้

หมวดวิชา	จำนวนหน่วยกิต ที่สภาการพยาบาลกำหนด	จำนวนหน่วยกิต ของหลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี สุรนารี
1.หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต (ทวิภาค) เทียบเคียงกับระบบไตรภาค ไม่น้อยกว่า 37.5	38 หน่วยกิต
2.หมวดวิชาเฉพาะแบ่งเป็น	ไม่น้อยกว่า 104 หน่วยกิต (ทวิภาค) เทียบเคียงกับระบบไตรภาคไม่น้อยกว่า 130 หน่วยกิต	141 หน่วยกิต
2.1 กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า 28 หน่วยกิต (ทวิภาค) เทียบเคียงกับระบบไตรภาค ไม่น้อยกว่า 35 หน่วยกิต	43 หน่วยกิต
2.2 กลุ่มวิชาชีพ	ไม่น้อยกว่า 76 หน่วยกิต (ทวิภาค) เทียบเคียงกับระบบไตรภาค ไม่น้อยกว่า 95 หน่วยกิต	98 หน่วยกิต
3.หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต (ทวิภาค) เทียบเคียงกับระบบไตรภาค ไม่น้อยกว่า 7.5 หน่วยกิต	8 หน่วยกิต

1.3 เนื้อหาสาระรายวิชาต่างๆ พบว่า อาจารย์และผู้บริหาร และบัณฑิตคิดเห็นถึงความสอดคล้องของเนื้อหาสาระรายวิชากับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ความน่าสนใจและทันสมัยของเนื้อหาสาระรายวิชา ความเหมาะสมของเนื้อหาสาระกับจำนวนหน่วยกิต ความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนกับเนื้อหาสาระ และความเหมาะสมด้านการวัดประเมินผลกับเนื้อหาสาระในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มวิชาชีพ สำหรับกลุ่มวิชาที่มีความเหมาะสมน้อยกว่ากลุ่มวิชาอื่นๆ คือ

- 1) กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ซึ่งได้แก่ วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ วิชา 1, 2 วิชาไทยศึกษามนุษย์กับสังคม วิชาประชาคมโลก และวิชาการสื่อสารต่างและระหว่างวัฒนธรรม และ 2) กลุ่มวิชาชีพ ซึ่งได้แก่ วิชาวิจัยทางการแพทย์ และวิชาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในหมวดวิชาเฉพาะกลุ่มวิชาชีพ

1.4 บัณฑิต และนักศึกษา รวมทั้ง อาจารย์และผู้บริหารให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับด้านบริบทโดยเฉพาะโครงสร้างหลักสูตรและเนื้อหาสาระ ดังนี้ รายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปในกลุ่มวิชา

สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์มีจำนวนหน่วยกิตมากเกินไปควรปรับลดจำนวนหน่วยกิตลงเนื่องจากรายวิชาดังกล่าวเน้นเรื่องการให้แนวคิดเชิงปรัชญา ซึ่งในรายวิชาทางการแพทย์พยาบาลอาจารย์ได้สอดแทรกด้านคุณธรรมและการคิดอยู่ตลอดเวลา และรายวิชาที่ควรปรับปรุงความน่าสนใจความทันสมัยและความเหมาะสมของเนื้อหาสาระ วิธีการจัดการเรียนการสอนและการวัดประเมินผล ได้แก่ รายวิชาวิจัยทางการแพทย์พยาบาลและรายวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เนื่องจากทั้งสองรายวิชาเป็นวิชาที่ต้องบูรณาการองค์ความรู้ต่างๆ ที่เรียนมา และแสวงหาองค์ความรู้ใหม่ๆ รวมทั้งในกระบวนการเรียนการสอนอิงกับสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ ผู้เรียนต้องฝึกคิดวิเคราะห์ คิดเชื่อมโยงและคิดแก้ปัญหาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการรวมทั้งระบบสุขภาพ ดังนั้นเนื้อหาสาระ กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องมีการผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ และเน้นการฝึกการคิด และการประยุกต์ใช้จริง นอกจากนี้จำนวนชิ้นงานควรเป็นการบูรณาการงานหลายอย่างในชิ้นเดียวกันเพื่อส่งเสริมการใช้เวลาอย่างมีประสิทธิภาพ

2. **ด้านปัจจัยนำเข้า** อาจารย์และผู้บริหาร บัณฑิตและนักศึกษาพยาบาลคิดเห็น ดังนี้

2.1 ปัจจัยนำเข้าด้านอาจารย์เป็นปัจจัยที่สำคัญในระดับมาก โดยเฉพาะการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ความรู้ความเข้าใจในสาระของแต่ละรายวิชา ความตรงต่อเวลาของครูผู้สอน ความเอาใจใส่ช่วยเหลือเอื้ออาทรที่มีต่อศิษย์และจำนวนอาจารย์เพียงพอต่อการนิเทศนักศึกษาในการฝึกภาคปฏิบัติ

2.2 ปัจจัยนำเข้าด้านนักเรียนพยาบาลเป็นปัจจัยที่สำคัญในระดับมาก โดยเฉพาะคุณลักษณะความเมตตา กรุณาและความสัมพันธ์อันดีกับผู้รับบริการ และความสามารถในการทำงานร่วมกันเป็นทีม

2.3 ปัจจัยเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน พบว่า

2.3.1 ความเพียงพอของปัจจัยเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนต่อจำนวนอาจารย์และนักศึกษาพยาบาลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะฐานข้อมูลเพื่อการสืบค้นที่ศูนย์บรรณสาร (ห้องสมุด) ให้บริการ สื่อวัสดุการเรียนรู้ บริการของศูนย์บรรณสาร ตำรา แต่พบปัญหาความเพียงพอยานพาหนะในการขึ้นนิเทศงาน

2.3.2 ความเหมาะสมของปัจจัยเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะตำราภาษาอังกฤษในศูนย์บรรณสารที่มีให้บริการ รวมถึงอุปกรณ์หุ่นจำลองต่างๆ ที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติในห้องทดลอง

2.3.3 ความสะดวกในการใช้บริการปัจจัยเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการเข้าถึงฐานข้อมูลเพื่อสืบค้นในศูนย์บรรณสาร วารสารทางวิชาการ บริการของศูนย์บรรณสาร สื่ออุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน คู่มือฝึกภาคปฏิบัติตลอดจนสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน

2.4 บัณฑิต และ นักศึกษา ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้า ดังนี้ ในด้านโครงสร้างพื้นฐานและบริการของมหาวิทยาลัยมีความ

เหมาะสม อาจารย์มีความรู้ความสามารถและเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ และผู้เรียนส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ

3. **ด้านกระบวนการผลิต** อาจารย์และผู้บริหาร บัณฑิตและนักศึกษาพยาบาลคิดเห็น ดังนี้

3.1 การเตรียมการหลักสูตรและประเมินผลหลักสูตรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการจัดอาจารย์สอนแต่ละวิชาเหมาะสมกับคุณวุฒิและประสบการณ์ การจัดตารางสอนได้อย่างเหมาะสม และการจัดสภาพห้องฝึกปฏิบัติงานมีความเหมาะสม

3.2 การเตรียมการสอนและเทคนิคและวิธีการสอนของอาจารย์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะการบอกวัตถุประสงค์การเรียนรู้และแนวทางการเรียนอย่างชัดเจน การประเมินการสอนของอาจารย์และการเตรียมสื่อการสอนที่ทันสมัยของอาจารย์ และอาจารย์ยังมีเทคนิคการปลูกฝังให้ผู้เรียนรู้และอาจารย์ยังส่งเสริมให้ค้นคว้าด้วยตนเองอีกด้วย

3.3 การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนของอาจารย์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยเฉพาะการกำหนดสัดส่วนคะแนนอย่างชัดเจน และการกำหนดเกณฑ์การวัดประเมินผลโดยใช้ระเบียบเดียวกับทุกสาขาวิชา รวมทั้งมีการวิเคราะห์ข้อสอบจึงทำให้ได้ข้อสอบที่ชัดเจน มีคุณภาพดี

3.4 อาจารย์ และ ผู้บริหาร ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกระบวนการผลิตควรพัฒนาคณาจารย์ในด้านกาจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายและ

4. **ด้านผลผลิต** ผู้ใช้บัณฑิต อาจารย์และผู้บริหาร บัณฑิตและนักศึกษาคิดเห็นว่า บัณฑิตพยาบาลมีคุณลักษณะเชิงวิชาชีพจำแนกตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยในระดับมาก โดยเฉพาะด้านภูมิธรรมรองลงมาคือ ภูมิรู้และภูมิปัญญาและให้ข้อมูลเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตโดยเฉพาะด้านภูมิปัญญารวมทั้งการนำไปประยุกต์ใช้ และมีความเชื่อว่าประสบการณ์จะทำให้บัณฑิตพัฒนาตนเองเพิ่มขึ้นได้

เพราะคุณลักษณะของนักศึกษาประการหนึ่งคือเป็นผู้ที่มีความตื่นตัวและพยายามในการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา

อภิปรายผล

1. ด้านบริบท พบว่า

1.1 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2552 ของสำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีการพัฒนาหลักสูตรอย่างเป็นระบบระเบียบ การกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตรดำเนินการโดยผู้สอนและ/หรือผู้ใช้หลักสูตรโดยตรงจึงทำให้จุดมุ่งหมายหลักสูตรมีความชัดเจนนำไปใช้ได้จริง รวมทั้งสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและเอกลักษณ์วิชาชีพพยาบาล ดังที่จรรยา กองจินดาและประกาย จิโรจน์กุล (2554) ได้อธิบายไว้ว่า ปรัชญาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของสถาบันการศึกษาพยาบาลในประเทศไทยได้กำหนดไว้ครอบคลุมความเชื่อ 3 องค์ประกอบ คือ ด้านวิชาชีพพยาบาล ด้านการจัดการศึกษาและด้านผู้สำเร็จการศึกษา และเป้าหมายหลักสูตรคาดหวังให้บัณฑิตมีคุณภาพใน 4 ด้าน คือ ความสามารถในการปฏิบัติการพยาบาล ความสามารถด้านการบริหารและการเสริมบุคลิกลักษณะ ความสามารถด้านการวิจัย และด้านคุณคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ และสอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพพยาบาลตามที่สภาการพยาบาลกำหนด

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าในภาพรวมจุดมุ่งหมายหลักสูตรจะมีความชัดเจน แต่อาจารย์และบัณฑิตก็เห็นว่าความชัดเจนและการนำไปปฏิบัติได้จริงของจุดมุ่งหมายที่ว่า “..เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจในการวิจัยโดยสามารถค้นหา วิเคราะห์ แผลผล และประยุกต์ในการพยาบาลได้..” นั้นพบว่ามีความชัดเจนและนำไปใช้ได้ไม่น้อยกว่าด้านอื่นๆ นับเป็นประเด็นที่ต้องนำมาพิจารณาในการปรับปรุงหลักสูตรรายวิชาให้มีความชัดเจนและนำสู่การปฏิบัติให้มากขึ้น เพราะสำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ เป็นสำนักวิชาหนึ่งของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีซึ่งเป็นมหาวิทยาลัย

วิจัยแห่งชาติที่มีวิสัยทัศน์ คือ เป็นสถาบันแห่งการเรียนรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีขั้นเลิศและเป็นที่พักของสังคม (รายงานประจำปี 2555, 2555) สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ จึงมุ่งผลิตบัณฑิตพยาบาลและการวิจัยที่มีคุณภาพระดับสากล ใช้เทคโนโลยีดูแลปวงชนด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ (รายงานประเมินตนเองเพื่อขอรับรองสถาบันในปีการศึกษา 2553, 2554; รายงานประเมินตนเองเพื่อขอรับรองสถาบันในปีการศึกษา 2554, 2555; รายงานประเมินตนเองเพื่อขอรับรองสถาบันในปีการศึกษา 2555, 2556) ดังนั้นในการดูแลผู้รับบริการ จึงเน้นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหาทางการพยาบาลอย่างเป็นระบบโดยเฉพาะการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์หรือหลักฐานที่เชื่อถือได้จากกระบวนการสืบค้น วิเคราะห์สังเคราะห์อย่างเป็นระบบเพื่อมาใช้ในการตัดสินใจทางการพยาบาล

1.2 โครงสร้างหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2552 เป็นไปตามข้อบังคับของสภาการพยาบาล ว่าด้วยการให้ความเห็นชอบหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรีและการผดุงครรภ์ ระดับวิชาชีพ พ.ศ.2554 (ราชกิจจานุเบกษา, 2554) ที่ระบุให้หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มีหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 140 หน่วยกิต และไม่เกิน 150 หน่วยกิต ในระบบทวิภาค โดยคิดเป็นไตรภาคแบบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี คือ จำนวน 187 หน่วยกิต

1.3 เนื้อหาสาระรายวิชาต่างๆ ซึ่งเป็นคุณลักษณะของการจัดการเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นการวิจัยและนับเป็นอัตลักษณ์หนึ่งของสำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ที่ต้องการให้บัณฑิตพยาบาลเป็นผู้มีภูมิรู้ ภูมิธรรม ภูมิปัญญา สามารถนำหลักฐานเชิงประจักษ์มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลหรือเรียกได้ว่าเป็นการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545) เน้นการเรียนรู้แบบใช้วิจัยเป็นฐาน (Research-based learning) ที่ให้เน้นการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินและสร้างสรรค์ เพื่อสร้างความรู้ด้วยตนเองจากการสัมพันธ์สิ่งที่พบเห็นกับความรู้ความเข้าใจเดิม การเรียนรู้จึงเป็นแบบอิง

ประสบการณ์ (Experience learning) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และยังเป็นส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตอีกด้วย (อมรวิชันนาครทรัพย์, 2545) นอกจากนี้การศึกษาของ สิริจิตต์ เดชอมรชัยและชนยา ด้านสวัสดิ์ (2555) ยังช่วยสนับสนุนว่าการเรียนรู้แบบบูรณาการวิจัยเป็นฐาน ทำให้ผู้เรียนประทับใจและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มยังเอื้อบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี สนุกสนานและกล้าแสดงความคิดเห็น

2. ด้านปัจจัยนำเข้า

2.1 ปัจจัยนำเข้าด้านอาจารย์ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าสำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มีการควบคุมคุณภาพการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่การคัดเลือกอาจารย์ที่มีคุณวุฒิความสามารถ มีประสบการณ์ทางการพยาบาลไม่น้อยกว่า 2 ปี กระทั่ง 30 ปี โดยมีคุณวุฒิปริญญาโทและปริญญาเอก ในสาขาการพยาบาลและสาขาที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ อาจารย์ผู้สอนทุกคนยังมีสมรรถนะที่สำคัญอีกประการ คือ มีความรู้ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยหากอาจารย์ใหม่ยังไม่มีประสบการณ์สอนทางการพยาบาล สำนักวิชาจะสนับสนุนให้เข้ารับการอบรมหลักสูตรศาสตร์ และศิลปการสอนทางการพยาบาลจากสถาบันที่สภาการพยาบาลให้การเห็นชอบอีกด้วยเพราะอาจารย์พยาบาลควรเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญทั้งการสอนและการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อให้สามารถนำความรู้มาจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาผู้เรียนนำความรู้จากทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติการพยาบาล และช่วยบริหารจัดการเวลาที่เหมาะสมในการเรียนรู้ของผู้เรียน (Beres, 2006) เพื่อเตรียมนักศึกษาไปสู่พยาบาลที่มีสมรรถนะวิชาชีพตามที่สภาการพยาบาลกำหนด

2.2 ปัจจัยนำเข้าด้านนักศึกษา พบว่าสำนักวิชาฯ ได้มีระบบและกลไกในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้ที่เรียนในสาขาวิชาชีพพยาบาล ซึ่งเกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ ตั้งแต่การเกิด แก่ เจ็บ ตาย หรือเรียกได้ว่าเป็นคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพที่พึงมีในพยาบาลทุกคนเพื่อให้ผู้รับบริการ

ทุกช่วงวัยมีความปลอดภัยนั่นเอง ซึ่งผลการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตพยาบาลพบตรงกันว่า บัณฑิตพยาบาลมีคุณลักษณะด้านคุณธรรม จริยธรรม สูงกว่าด้านอื่นๆ (นริสา วงศ์พนารักษ์, กนกจันทร์ เข้มนการ, อัจฉรา ชัยชาญและสุภาพร อาญาเมือง, 2557; ศรีเกียรติ อนันต์สวัสดิ์และศรีธัญญา จุฬาริ, 2557; ศศิธร ชิดนายิและมณฑา อุดมเลิศ, 2555)

2.3 ปัจจัยเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนของสำนักวิชาฯ มีความเหมาะสม สะดวก และเพียงพอ โดยเฉพาะบริการของศูนย์บรรณสาร (ห้องสมุด) ทั้งฐานข้อมูลเพื่อสืบค้น สื่อวัสดุการเรียนรู้ ตำราภาษาอังกฤษ วารสารทางวิชาการ อุปกรณ์หุ่นจำลองต่างๆ ที่ใช้ในการฝึกปฏิบัติในห้องทดลอง สิ่งเอื้ออำนวยความสะดวกเหล่านี้มีอย่างเพียงพอ เนื่องจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีนโยบายการบริหารงานแบบ “ร่วมบริการ ประสานภารกิจ” ซึ่งเป็นแนวคิดในการมุ่งใช้ทรัพยากรทุกประเภทและความชำนาญการร่วมกัน ดังนั้น มหาวิทยาลัยฯ จึงกำหนดให้หน่วยงานที่มีภารกิจเหมือนกันมีเพียงหน่วยเดียว โดยให้บริการแบบรวมศูนย์เพื่อลดขั้นตอนการทำงานหรือลดระยะเวลาในการทำงานอันก่อให้เกิดความประหยัด คุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด ดังนั้นจึงสามารถบริหารงบประมาณให้สามารถตอบสนองจุดมุ่งหมายที่เป็นภารกิจหลักของมหาวิทยาลัยทั้ง 5 ด้าน คือ การเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ การทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมและการปรับเปลี่ยนการถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยีได้เป็นอย่างดี มีความเสมอภาคในการให้บริการ เพราะมีการวิเคราะห์และมีการวางแผนการใช้งบประมาณ/ทรัพยากรร่วมกันระหว่างหน่วยงาน และหน่วยงานให้บริการมีบุคลากรที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (รายงานประจำปี 2555 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, 2555)

3. ด้านกระบวนการผลิต การเตรียมการหลักสูตรและประเมินผลหลักสูตรสำนักวิชาฯ ได้วางแผนหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตกระทั่งนำหลักสูตรไปใช้ได้บรรลุตามเป้าหมายหลักสูตรในระดับมากแสดงถึงกระบวนการ

ควบคุมคุณภาพหลักสูตรมีคุณภาพมีขั้นตอนที่ชัดเจน นำสู่การปฏิบัติอาจารย์ได้รับการพัฒนาเทคนิคและวิธีการจัดการเรียนการสอนรวมทั้งด้านการวัดและประเมินผลที่หลากหลายจากสถานพัฒนาคุณาจารย์อย่างสม่ำเสมอ อธิบายได้ว่ากระบวนการผลิตของสำนักวิชาพยาบาลศาสตร์มีคุณภาพ มีระบบและกลไกในการดำเนินการ และมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด (ราชกิจจานุเบกษา, 2558) รวมทั้งมีการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข พ.ศ. 2545 กำหนดไว้ (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2545) โดยมีระบบการประกันคุณภาพภายในรวมถึงให้มีสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาที่เห็นว่าที่ประเมินคุณภาพภายนอก และได้รับการประเมินหลักสูตรจากสภาการพยาบาลอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อสร้างความมั่นใจแก่สังคมว่าสถาบันสามารถพัฒนาผู้เรียนให้จบบัณฑิตพยาบาลที่ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบสุขภาพได้

4. ด้านผลผลิต บัณฑิตพยาบาลของสำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้รับการสอนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในทุกๆ รายวิชา สอดคล้องกับข้อมูลเชิงคุณภาพที่บัณฑิตได้เสนอแนะให้ปรับลดจำนวนหน่วยกิตของหมวดวิชามนุษย์ศาสตร์และสังคมศาสตร์ลงได้ เนื่องจากสิ่งที่เรียนในรายวิชาของสาขานั้น อาจารย์ได้สอดแทรกอยู่ตลอดเวลา นับเป็นการปลูกฝังแนวคิดที่ดีต่อการมองโลก มองมนุษย์แบบองค์รวม ดังวิสัยทัศน์ของสำนักวิชาที่ว่า “...เทคโนโลยีก้าวไกล ดูแลด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ (The higher the technology, the greater the need for human touch)” (รายงานประเมินตนเองเพื่อขอรับรองสถาบันในปีการศึกษา 2555, 2556) สอดคล้องการศึกษาของ ศรีเกียรติ อนันต์ สวัสดิ์ & ศรีธัญญา จุฬาริ (2557) ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของบัณฑิตพยาบาลที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555 โดยเก็บข้อมูลหลัง

สำเร็จการศึกษา 1 เดือน พบว่าบัณฑิตมี ภูมิธรรมสูงที่สุดแต่อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเก็บข้อมูลซ้ำเมื่อบัณฑิตทำงานครบ 6 เดือน พบว่า ภูมิธรรมยังคงสูงกว่าด้านอื่นๆ และอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ส่วนภูมิรู้ และภูมิปัญญาเพิ่มขึ้นจากระดับปานกลางเป็นปานกลางถึงมาก จะเห็นว่าเมื่อบัณฑิตมีประสบการณ์มากขึ้น คุณลักษณะบัณฑิตทั้งด้านคุณธรรม ด้านความรู้ และทักษะทางปัญญาต่างเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับคุณลักษณะบัณฑิตพยาบาลของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์ (ศศิธร ชิดนายิ & ณงษา อุดมเลิศ, 2555) สังกัดกระทรวงสาธารณสุข และบัณฑิตพยาบาลของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ทัศนียา วังสะจันทานนท์, ศศิธร วรรณพงษ์, ขวัญจิต คุปตานนท์ และอุไรวรรณ นิกรปภรณ์, 2553) ที่พบว่าบัณฑิตพยาบาลมีความสามารถในการปฏิบัติกรพยาบาลและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วยความรับผิดชอบ ซึ่งนับว่าเป็นพยาบาลที่มีภูมิธรรมสูงนั่นเอง และการศึกษาของวงเดือน สุวรรณศิริและคณะ (2546) สนับสนุนว่า ความสามารถของบัณฑิตพยาบาลในด้านการบริหารและภาวะผู้นำต้องอาศัยการสั่งสมประสบการณ์ ความรู้ความชำนาญ จากข้อมูลดังกล่าวอาจสรุปได้ว่า หลักสูตรพยาบาลศาสตร์บัณฑิตของประเทศไทยต่างมีเป้าหมายหลักสูตรเดียวกันคือ พัฒนาให้บัณฑิตมีสมรรถนะเชิงวิชาชีพทั้ง 8 ด้านตามที่สภาการพยาบาลกำหนดโดยเฉพาะด้านคุณธรรม จริยธรรม

เอกสารอ้างอิง

- จรรยา กองจินดาและประกาย จิโรจน์กุล. (2554). รายงานการประเมินผลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ.2550. *วารสารวิจัย มสค สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 7(3), 37 – 58.
- ทัศนียา วังสะจันทานนท์, ศศิธร วรรณพงษ์, ขวัญจิต คุปตานนท์และอุไรวรรณ นิกรปรกรณ์. (2553). การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2547. *วารสารไทยเภสัชศาสตร์และวิทยาการสุขภาพ*. 5(4), 344 – 349.
- นริสา วงศ์พนารักษ์, กนกจันทร์ เข้มนาการ, อัจฉรา ชัยชาญและสุภาพร อาญาเมือง. (2557). ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามต่อผลการเรียนรู้ของบัณฑิต. *เอกสารประกอบการประชุมวิชาการมหาสารคามวิจัย ครั้งที่ 10*ระหว่างวันที่ 11 – 12 กันยายน 2557 ณ ห้องประชุมแม่น้ำของ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธำรง บัณฑิต (2542). *ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและพัฒนา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พัฒนาการศึกษา.ไพฑูริย์ สีนลาร์ดี. (บรรณาธิการ). (2545). *การเรียนการสอนที่มีการวิจัยเป็นฐาน*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ตำราและเอกสารทางวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2553). *การพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2540). *พระราชบัญญัติ วิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ พ.ศ.2528 (ฉบับที่ 2)*. ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 114 ตอนที่ 75 ก วันที่ 23 ธันวาคม 2540.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2554). *ข้อบังคับสภาการพยาบาล ว่าด้วยการให้ความเห็นชอบหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี การพยาบาลและการผดุงครรภ์ ระดับวิชาชีพ พ.ศ.2554*. เล่ม 128 ตอนพิเศษ 82 ง ลงวันที่ 28 กรกฎาคม 2554.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2556). *ข้อบังคับสภาการพยาบาล ว่าด้วยหลักเกณฑ์การรับรองสถาบันการศึกษาระดับปริญญาตรี การพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. 2556*. เล่ม 130 ตอนพิเศษ 77 ง ลงวันที่ 26 มิถุนายน 2556.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2558). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558*. เล่ม 132 ตอนพิเศษ 295 ง ลงวันที่ 13 พฤศจิกายน 2558.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. (2553). *รายงานประเมินตนเอง เพื่อขอรับรองสถาบันในปีการศึกษา 2553*. นครราชสีมา: สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.(2555). *รายงานประเมินตนเอง เพื่อขอรับรองสถาบันในปีการศึกษา 2554*. นครราชสีมา: สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. (2556). *รายงานประเมินตนเอง เพื่อขอรับรองสถาบันในปีการศึกษา 2555*. นครราชสีมา: สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2551). *กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วงเดือน สุวรรณศิริ, นันทนา น้ำฝน, ชุติกร ต่านยุทธศิลป์. (2546). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจต่อการศึกษาในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตของนิสิตโครงการร่วมผลิตสาขาพยาบาลศาสตร์. *วารสารการศึกษาพยาบาล*. 15(3),44 – 54.
- ศรีเกียรติ อนันต์สวัสดิ์และศรีัญญา จุฬาริ. (2557). คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามารับรู้ของบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตของสำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. *วารสารวิจัยสถาบัน มข*. 2(2), 104 – 111.

เอกสารอ้างอิง

- ศศิธร ชิดนายี่และมณฑา อุดมเลิศ. (2555). การประเมินหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ.2545 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี้อุดรดิตถ์. *การพยาบาลและการศึกษา*, 5(1), 78 -89.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2544). *วิธีวิทยาการประเมิน: ศาสตร์แห่งคุณค่า*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สิริจิตต์ เดชอมรชัยและชนയാ ด่านสวัสดิ์ (2555). ผลการใช้หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยใช้การวิจัยเป็นฐานในรายวิชาภาษาฝรั่งเศสระดับกลาง 1 สำหรับนักศึกษาปริญญาตรีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. *วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 8 (2), 49 – 64.
- อมรวิชช นวกรทรพ. (2545). *เรียนรู้วิจัย: กรณีการสอนด้วยกระบวนการวิจัยภาคสนามวิชาการศึกษากับสังคมคณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*. ในไพฑูริย์สินลาร์ตัน (บรรณาธิการ). *การเรียนการสอนที่มีการวิจัยเป็นฐาน*, หน้า 38-60. กรุงเทพฯ: ศูนย์ตำราและเอกสารทางวิชาการคณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Beres, J. (2006). Staff development to university faculty: Reflections of nurse educator. *Nursing Forum*, 43(3), 141 – 145.
- Stufflebeam, D.L., (1971). *The relevance of the CIPP evaluation model for educational accountability*. Annual meeting of the American Association of School Administrators, February 14, Atlantic, NJ.